

Za vas novogodišnji dvobroj
„Šibenskog lista“:

- veliki izbor članaka i oglasa
- izlazi u četvrtak, 29 XII

Šibenski listi

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XV — BROJ 744 — CIJENA 40 DINARA (0,40)

LIST IZLAI SRJEDOM

ŠIBENIK, 21. PROSINCA 1966.

MIKA ŠPILJAK U ŠIBENIKU

U nedjelju, 18. o. m. poslijepodne doputovalo je u Šibenik predsjednik Izvršnog vijeća Hrvatske Mika Špiljak, koji je vođio razgovore s predstavnicima političkog i privrednog života šibenske komune.

Razgovorima su još prisustvovali Ico Sinčić, član Izvršnog komiteta CK SK Hrvatske, Ante Zelić, republički sekretar za finansije, i inž. Zvone Jurisić, predsjednik Skupštine kotara Split.

Osim o teškoćama u koje je, zbog redukcije struje, zapala Tvornica elektroda i ferolegura, razgovori su vođeni i na temu daljnje razvoja aluminijске industrije, te o perspektivama pomorske i turističke privrede.

Tom prilikom su predstavnici TLM »Boris Kidrič« upoznali goste o mogućnostima brzeg razvoja u proizvodnji aluminija, koja bi do 1970. godine iznosila 50 tisuća tona aluminija. U tom pravcu porudit će se na tome da se dobiju strani kredi-

ti, o čemu će biti upoznato i Savezno izvršno vijeće.

Na planu razvoja turističke djelatnosti poduzet će se mjeru da se do 1970. godine broj noćenja poveća na 2 milijuna. Izvjesni zahvati predviđaju se i u pomorskoj privredi šibenske komune. (j.)

O kadrovima

Prirodna komora kotara Split organizirala je 16. ovog mjeseca u Šibeniku dvodnevno savjetovanje o kadrovskim pitanjima radnih organizacija s područja Dalmacije. Savjetovanju je prisustvovalo tridesetak učesnika iz 28 radnih organizacija. Cilj ovoga skupa bio je da se izvrši razmjena iskustava o uključivanju novih kadrova u privrednu i u usmjeravanju starijih radnika na daljnju izobrazbu i obrazovanje. Ovom skupu prisustvovali su i privredni stručnjaci uže specijalnosti: industrijski psiholog i rukovodioči izobrazbe u poduzećima.

Stručnjaci koji rade na kadrovskim poslovima u poduzećima TLM »Boris Kidrič« i »Konstruktor« iz Splita izložili su kroz referate iskustva i dostignuća u profiliranju radnih mesta i izobrazbi kadrova u svojim poduzećima, a osobito istakli pitanje prihvata novih radnika u radnu organizaciju.

Iskustva što su ih iznijela dva poduzeća korisno su poslužila i drugim radnim organizacijama, u kojima je pristup tim pitanjima više-manje sličan. Razmjena mišljenja na ovom savjetovanju poslužila je da dođe do jedinstvenih stavova i zaključaka o kadrovskim poslovima, radnih organizacija u Dalmaciji u narednom periodu. J. C.

U nedjelju navečer vlakom iz Zagreba vratila se u Šibenik grupa od jedanaest pomoraca Šibenčana koji su 12. o. m. preživjeli brodolom na »Finlandiju«. Kao što je poznato, brod je u nevremenu koje ga je zadesilo na putu iz Svedske u Norvešku potopljen.

Posadu broda sačinjavalo je 22 momorca, po jedanaest Grka i Jugoslavena. Oni su izvjesno vrijeme bili smješteni u jednom od hotela u Stockholmu, a zatim su prebačeni u Zagreb.

Mornare s broda »Finlandija« na željezničkoj stanici u Šibeniku dočekali su rodbina i prijatelji, a zatim su otisli svojim kućama. Oni iz okolice Šibenika su večeri prosljedili u svoja mesta. (j.)

JUGOSLAVENSKA NARODNA ARMIJA stvarala se i razvijala na političkoj osnovi i u skladu s ciljevima narodnooslobodilačkog rata, što ih je postavila Komunistička partija Jugoslavije sa drugom Titom na čelu.

Strategijski cilj našeg oslobodilačkog rata bilo je nacionalno i socijalno oslobođenje jugoslavenskih naroda. Da bi se taj zadatak ostvario, trebalo je prije svega imati vojsku koja će moći pobediti veoma snažnog i brojno i tehnički neusporedivo nadmoćnog neprijatelja.

Malo je kad se kaže da najteži period u izgradnji i razvitku Armije obuhvaća razdoblje oslobodilačkog rata. Bio je to presudan period, u kojem je suštinski određen karakter naših oružanih snaga, u istoj mjeri u kojoj su oslobodilački rat i revolucija odredili karakter i suštinu naše socijalističke zajednice.

Bilo je to razdoblje stvaranja i izrastanja, razdoblje rada, omasovljavanja i organizacionog izgradnje naše armije u PROCESU ORUŽANE BORBE. Još od svoga postanka naša se armija izgrađivala KAO OSLOBODILAČKA I REVOLUCIONARNA VOJSKA I KAO ARMIIA BRATSTVA I JEDINSTVA SVIH NARODA JUGOSLAVIJE. Vrhovni komandant maršal Tito od samog početka oružanog ustanka protiv fašističkih okupatora u prvi plan je isticao politiku borbe za bratstvo i jedinstvo, nasuprotnost nastojanjima stranih zavojevača i domaćih izdajnika da razviju nacionalnu mržnju i bratobilački rat.

PRVI PARTIZANSKI ODREDI stvarani su u vrijeme kada je neprijatelj bio na vrhuncu vojne moći i kada još nije bio izgubio ni jednu bitku na frontu. U to vrijeme i za te prilike partizanski odredi bili su upravo jedini mogući oblik vojne organizacije. Svojom takтиkom odredi su već u prvim mjesecima borbe postigli velike uspehe i omogućili uspešnije nastavljanje rata.

To je važno i zbog toga što su naši narodi sve više sagledavali mogućnost vodenja narodnooslobodilačke borbe, što je znet malo presudan značaj za širenje i prerastanje te borbe u općenarodni rat i posebno za stvaranje takvih jedinica oslobodilačke vojske koja će biti kadra da neprijatelju u Jugoslaviji nanese teške i odlučujuće udarce.

U takvim povoljnim uvjetima 22. decembra 1941. godine, u malom istočnobosanskom mjestu Rudo, formirana je Prva proleterska narodnooslobodilačka udarna brigada. Taj dan užet je kao Dan Jugoslavenske narodne armije.

KRAJEM 1941. GODINE u Jugoslaviji su djelovala 43 partizanska odreda, jedna brigada i 10 samostalnih bataljona — protiv 500.000 okupatorskih i kvislinških vojnika. Tokom 1942. i 1943. godine naglo se povećao broj jedinica

PROŠIRENI PLENUM OPĆINSKOG KOMITETA SAVEZA OMLADINE

Sekcije umjesto aktiva?

Na proširenom plenumu Općinskog komiteta Saveza omladine, koji je održan u srijedu 14. o. m. raspravljalo se o položaju i problemima mladih u šibenskoj komuni. U referatu sekretara Ante Ninića i u diskusiji izraženo je mišljenje da dosad neriješeni problemi nisu samo briži Saveza omladine, već i komune i društva u cijelinu.

S toga aspekta izvršena je analiza sadašnjeg stanja u omladinskim organizacijama i uopće položaja omladine u komuni. Nadalje, ukazano je na potrebu veće i efikasnije pomoći mladima od strane drugih društveno-političkih organizacija, radnih kolektiva i institucija, i to ne samo u savladavanju teškoča nego i u stvaranju boljih uvjeta za nesmetani razvoj mlade generacije.

Na plenarnoj sjednici dominiralo je više pitanja, među kojima problem zaposlenja nakon završenog naukovanija, zatim učešće omladine u organima samoupravljanja, materijalno stanje organizacija Saveza omladine, kulturno-zabavni život, utjecaj klera i drugo.

Nedostatak finansijskih sredstava u više slučajeva sputavao je rad ne samo Komiteta već i organizacija i aktiva na terenu. Iz toga je rezultiralo da su se gotovo sve akcije provodile na nivou Sekretarijata, pa je na taj način broj aktivista ostao po strani — neaktivan.

Što se tiče pitanja, zapošljavanja, kritici su podvrgnute razne slabosti koje su se zadnjih godina uvrštile na šibenskom području. Pri tom je uočena anomalija: s jedne strane pretežno veći broj nezaposlenih iz redova mladih, a s druge strane stotinjak osoba, bilo u radnom odnosu, bilo penzionera, obavljaju različite poslove uz honorar — koji mjesечно prelazi i 50 tisuća starih dinara. Isto tako zapaženo je da se pri otpuštanju s posla prvi na udaru na

laze mladi ljudi, sa tek završenim naukovanjem. Otuda se uviđa da praksa da tek svršeni učenici nerado pristupaju polaganju ispita kvalificiranog radnika, samo zato da im se ne bi dogodilo da ostanu na ulici, jer im je kao naučnicima kako-tako osigurana egzistencija.

Položaj omladine na selu naročito je zabrinjavajući. Gotovo jedna omladinska organizacija ili aktiv ne posjeduje prikladne prostorije, većinu je prepuštena samim sebi, bez ikakve pomoći od strane drugih političkih organizacija ili pak poljoprivrednih zadruga. S obzirom da je veći broj mladih vezan za grad — pohađaju škole ili rade u poduzećima — pa je uglavnom sva njihova djelatnost usredotočena u tim institucijama, to se ne ravnodano postavlja pitanje postojanja omladinske organizacije na selu na nivou aktiva, odnosno reorganizacije u radu Saveza omladine. Postoji uvjerenje da bi sadašnje aktive mogale zamijeniti različite sekcije, kao, na primjer, sportske, dramske, folklorne, »gorani« i slično. S tim u vezi bilo je ri-

jeći i o sve većem utjecaju klesu među mladima na selu, o čijenici da raspolaže sa svim mogućim sredstvima zabave i razonode.

Diskutiralo se i o raspodjeli u radnim organizacijama. Ovdje je dat kritički osvrt na neke radne organizacije koje su, zahvaljujući donesenim instrumentima, postavile nagradivanje prema stvarno uloženom radu i takо visokim primanjima dovele u neravnopravan položaj ostale radne kolektive u komuni.

U nastavku rada sjednice dana je informacija o organizacionom stanju Općinskog komiteta Saveza omladine, o radu Sekretarijata, komisija i drugih tijela. Rečeno je da je izostalo potrebne aktivnosti kod izvještaja članova Komiteta. Na kraju je zaključeno da se o svim tim problemima upoznaju društveno-političke organizacije na posebnom sastanku, koji će se uskoro sazvati. (jj.)

PROSLAVA DANA ARMIJE

Više priredaba

Dvadeset i peto godišnjica Jugoslavenske narodne armije svečano će se proslaviti i u Šibeniku. Brojnim aktivnostima na kulturnom i sportskom planu obilježit će se 22. prosinca i u jedinicama šibenskog Garnizona. Tako se, među ostalim, na programu nalaze panel-diskusije o historiju Armije i aktualnim događajima u zemlji i svijetu, zatim priredba »Pokaži što znaš« na temu narodnooslobodilačke borbe i života u JNA.

Uz Dan Armije organizirat će se medusobni razgovori pripadnika JNA i omladine srednjih i stručnih škola, te posjeti omladine jedinicama šibenskog garnizona.

Uoči 22. prosinca, na svečanoj priredbi u Narodnom kazalištu, nastupit će mješoviti zbor »Kola« i orkestar Garnizona, te vojnici, mornari i omladina. (jj.)

DVADESET PETOGODIŠNICA ARMIE

Pouzdani zaštitnik

i pripadnika Narodnooslobodilačke vojske, tako da je krajem 1943. godine u Jugoslaviji djelovalo 9 korpusa sa 27 divizija (ukupno 100 brigada) NOVJ i oko 100 partizanskih odreda. Krajem 1944. godine Narodnooslobodilačka vojska imala je 18 korpusa sa 57 divizija (228 brigada), 80 odreda i drugih manjih jedinica, da bi se na kraju rata u sastavu Jugoslavenske armije nalazile 4 armije, odnosno 50 pješadijskih i 2 vazduhoplovne divizije, 27 artiljerijskih i 5 inžinjerskih brigada, jedinice Ratne mornarice i KNOJ-a, te veći broj partizanskih odreda, tako da je Armija brojila oko 800.000 ljudi.

Jedinice naše armije nanijele su tokom rata neprijatelju velike gubitke u ljudstvu i materijalu. Fašističke snage na selu Jugoslavije pretrpjele su ukupne gubitke (u poginulim i zarobljenim) od gotovo 1.000.000 vojnika. Pored toga, neprijatelj je izgubio desetine tisuća topova, minobacača i mitraljeza, više od pola milijuna pušaka, više od tri stotine aviona, više od devet stotina tenkova, oko 20.000 motornih vozila...

Tako se stvarala naša armija — RATUJUĆI I U RATOVAJUĆU NEPREKIDNO SE IZGRADUJUĆI. Zato je i mogla izvršiti svoju historijsku misiju u ratu: izvojevati nacionalno oslobođenje i revolucionarne socijalističke tekvine.

ZAVRSETAK RATA donio je Jugoslavenskoj narodnoj armiji važan društveni zadatak: ULOGU ČUVARA NEZAVISNOSTI I MIRNE IZGRADNJE OSLOBOĐENE ZEMLJE. Svi naporili bili su usmjereni na to da Armija u svakom trenutku može obezbijediti miran život i rad naših naroda i naš socijalistički napredak. U tome je njezinu osnovnu i presudnu društvenu ulogu koju je ispunjavala i koju će ispunjavati u dalnjem razvoju Jugoslavije.

Jugoslavenska narodna armija DOSLOVNO JE NARODNA I SOCIJALISTIČKA ne samo po tome što je nastala u svenarodnoj borbi za nacionalno i socijalno oslobođenje nego i po tome što je takva ostala u vijek (jednako danas kao i juče) i što je neprestano potvrđivala svoju povezanost s narodom, bilo svojim unutrašnjim odnosima, bilo svojom priručnošću djelu socijalističke revolucije.

NERASKIDIVO JEDINSTVO S NARODOM bitna je karakteristika mirnodopskog razvoja naše armije. To jedinstvo zasniva se NA ZAJEDNIČKIM INTERESIMA SVIH GRADANA JUGOSLAVIJE U OBRAĆI SLOBODE I NEZAVISNOSTI i u obezbjedenju mirnih uvjeta za izgradnju socijalizma i socijalističkih odnosa među ljudima.

Jedinstvo Armije i naroda naročito se manifestiralo u izvanredno teškim situacijama koje su nastale zbog elemenarnih nesreća. Još nam je u svježem sjećanju požrtvovanje vojnika i starješina prilikom katastrofalnog potresa u Skoplju 1963. godine. Vojnici i starješine, pored toga, zaustavljeni su nabujale rijeke na nasipima i branama, podizali česme, kopali bunare, prevozili bolesnike iz udaljenih mjesteta do zdravstvenih ustanova. Jednom riječi, UVIJEK SU SE NAŠLI ONDJE GDJE JE BILO NAJTEŽE I GDJE JE TREBALO ISPOLJITI SMJELOST I ISTRAJNOST, DRUGARSTVO I LJUDSKO DOSTOJANSTVO.

U izgradnji zemlje naša je armija postigla velike rezultate. Za protekle dvije decenije mirnodopskog razvoja osposobljeno je i obučeno u Armiji više od 600.000 vozača, radio-telegrafista, motorista, minera, brodaraca, kuhara, pekaru, električara, bolničara, itd. Ako se tome doda podatak da je za isto vrijeme opismeno 550.000 vojnika, može se donekle sagledati doprinos Armije naporima u privrednoj i kulturnoj izgradnji zemlje. Pripadnici Armije izgradili su i mnoge puteve. Kada bi se jedan na drugi nadovezali svi putevi koje je Armija izgradila, dobili bismo magistralu dugu od Devđelije do Jasenice.

U RAZVITKU NASE ARMIE tokom proteklih dvadeset pet godina postojanja zabilježeni su krupni rezultati. U tom periodu ONA SE STVARALA I RAZVIJALA U SNAŽNU UDARNU SNAGU NARODNE REVOLUCIJE, U ORUŽANU SILU KOJA JE SLOMILA OKUPATORA. Na putu do današnjeg stupnja organiziranosti i borbenih spremnosti Jugoslavenska narodna armija postepeno je izgradila svoju organizaciju, unutrašnje odnose, sistem obuke i vaspitanja — koji najbolje odgovaraju njezinu socijalističkom karakteru. U tome ona ima najpotpuniju podršku svih naših naroda i osjeća posebnu brigu svoga vrhovnog komandanta maršala Tita, pod čijim se neposrednim rukovodstvom razvila i izrasla u današnju snažnu i suvremenu oružanu silu jugoslavenskih naroda.

To joj omogućuje da i dalje bude pouzdan zaštitnik i garancija naše slobode i našeg socijalističkog razvijanja, kao što je to bila i u ovih minulih dvadeset i pet godina.

ppukovnik RADIVOJE PEROVIC

SISTEM OBRAZOVANJA U TVORNICI LAKIH METALA »BORIS KIDRIĆ«

NA ODREĐENO MJESTO S ODREĐENOM STRUKOM

Da bi riješila problem kvalifikacija svojih radnika, TLM »Boris Kidrić« je donijela Pravilnik o ospozobljavanju i obrazovanju postojećih kadrova, prema kojem je svakom članu kolektiva omogućeno sticanje višeg stupnja stručne spreme, odnosno stručnog obrazovanja i sticanje odgovarajućeg društveno-ekonomskog, političkog i općeg obrazovanja.

Najime, od ukupno 2.500 zaposlenih radnika, ima ih u tvornici oko 70 posto bez potrebe kvalifikacije za radna mesta koja pokrivaju. Kako, dakle, to riješiti?

Pravilnikom je postavljen uvjet da svaki radnik koji zasniva radni odnos s tom tvornicom mora imati završenu osnovnu školu (8 razreda). Osnovna škola uzeta je kao baza na koju se nadograduje gradivo utvrđeno programima ospozobljavanja i obrazovanja. Prilikom zasnivanja radnog odnosa svaki radnik je dužan da prisustvuje uvođenom seminaru, na kojem se upoznaje sa historijatom radne organizacije, njenom djelatnošću, osnovama Zakona o radu i radnim odnosima, s pravima i dužnostima, te sa proizvodnim zadacima na radnom mjestu. Nakon položenog ispita radnici se putem testa znanja primaju na pokusni rok u trajanju od 30 dana, nakon čega se zasniva stalni radni odnos.

Radnici koji se rasporede na radno mjesto priučenog (PKV) radnika u pogonima osnovne i pomoćne djelatnosti, pohađaju tromjesečni tečaj za sticanje stupnja stručnog obrazovanja priučenog radnika. Nakon položenog ispita radnik je dužan da najmanje godinu dana radi na tom radnom mjestu. Poslije toga, ovisno o potrebama, može se rasporediti na radno mjesto ospozobljenog (KV) radnika, na kojem obavezno provodi najmanje godinu dana, kako bi se prilagodio novim uvjetima i upoznao nove radne zadatke. Nakon toga stiče pravo pohađanja tečaja za sticanje stupnja stručne spreme ospozobljenog (KV) radnika. Tečaj traje 8 mjeseci. Kad uspešno položi i taj ispit, radnik je obavezan da na tom mjestu radi najmanje dvije godine. Poslije toga može se rasporediti na mjesto samostalnog (VKV) radnika, gdje provodi godinu dana — da bi onda stekao pravo pohađanja tečaja za stupanj stručne spreme samostalnog (VKV) radnika, koji traje 12 mjeseci.

Budući da mnogi sadašnji radnici uglavnom imaju samo nekoliko razreda osnovne škole, a neki ni toliko, obavezno se prije početka redovnog tečaja organiziraju predtečajevi u trajanju od nekoliko mjeseci. Na tim predtečajevima obrađuju se osnove gradiva osnovne škole, kako bi se radnike ospozobilo da lakše prate propisani program za stupanj stručne spreme potrebne za radno mjesto. Na taj način dobar dio radnika čak se i opismenjuje.

U posljednje vrijeme zapaženo je da ni profil stručnjaka što ih već 8 godina daje Metalurško-tehnološka škola — praktičnom obukom — kvalificirani metrači, električari i topioničari — u potpunosti ne odgovara radnim mjestima na koja se postavljaju, tj. nije bilo moguće naći odgovarajuća mjesta s ob-

zirom na njihovu struku i kvalifikaciju. S druge strane, profil za neophodna zanimanja (metalurg, ljevač, valjač, presać) nije bilo moguće dobiti ni iz jedne obrazovne ustanove, a da bi pri tome odgovarao sadržaju programa i da bi se finansijski isplatio.

Analizirajući poslove u spomenutim zanimanjima, došlo se do zaključka da je trogodišnje školovanje za KV radnike prekuško i da su dvije godine, uz praktičnu obuku u radionicama škole i radnoj organizaciji — sasvim dovoljne za savladavanje programa napravljenog na temelju opisa poslova u zanimanjima metalurg, ljevač, valjač i presać.

Takov prijedlog prezentiran je i Republičkom sekretarijatu za stručno obrazovanje, pa je dobiveno odobrenje da se pri Metalurško-tehnološkoj školi, pored postojećih odjeljenja, otvore nova odjeljenja za navedena zanimanja. Programi su izradili stručnjaci TLM-a i oni sada predstavljaju odraz stvarnih potreba i zahtjeva radnih mjesti.

I porekla zahtoranog plana

ospozobljavanja i obrazovanja, te osiguranih sredstava, ipak se nailazi na teškoće u provedbi izobrazbe. One se ogledaju u otporu određenog broja radnika koji podliježu obavezi izobrazbe. Donekle, to je i razumljivo, jer se izobrazba provodi isključivo izvan radnog vremena, a većina radnika je iz okolnih selja u koja svakodnevno putuju. Budući da oni imaju i svoja polja, to odsustovanje od 16 sati dnevno predstavlja za njih "gubitak vremena". S druge strane, mnogi od njih ne uvidaju važnost takve izobrazbe ili pak ne vjeruju u provedbu odredbe pravilnika u smislu premeštanja na radno mjesto koje odgovara njihovoj stručnosti, što predstavlja veliku kočnicu u radu, te se treba boriti za svakog pojedinog polaznika tečaja.

Zbog toga, i pored pomoći koju pružaju upravnici pogona i rukovodstvo tehničkog sektora — broj polaznika nije ni izdaleka zadovoljavajući.

Ipak, garancija uspjeha leži u pozitivnim rezultatima dosad završenih tečajeva, koji sve više stimuliraju i druge da ih počinju.

J. C.

STA HOCE RADNICI IZ POGONA KVARCA U STIKOVU?

MJHOVI PRIJEDLOZI

Uprava Boksitnih rudnika uručila je ovih dana nekoliko otkaza radnicima u pogonu kvarca u Štikovu, iako je taj pogon rentabilan, kada bi se rad modernizirao, a kvarc veoma tražen na tržištu širom zemlje. Neki otkazi ponovo su povučeni. Radnici tog pogona pismeno se sada obraćaju predsjedniku Skupštine općine Drniš i Odjelu za privrednu, te Privrednoj komorici kotara Split, Općinskom sindikalnom vijeću Drniš i poduzeću »Kamenolom«.

Ništa detaljnije o tom sporu nismo mogli saznati u Skupštini općine, jer kažu da su neki razgovori u toku. Ali, dok su ti »razgovori« u toku, mi ćemo i pak pokušati da analiziramo pismo radnika i da se poslužimo činjenicama iz njega.

Dvadeset i tri potpisana radnika u svojoj pismenoj predstavci tvrde da su ih oko tridesetak na ovom pogonu realizirali proizvodnju od oko 6.000 do 7.000 tona godišnje kvarca, i to najumitnjim alatima (kramponi i ručnim nosačima). Nedostatak stručnog kadra doveo je i do slanja oko 800 tona nekvalitetnog kvarca Tvornicu elektroda i ferolegura u Šibeniku. Ta činjenica i nekoliko međusobnih trzavica u ovom malom kollektivu naveli su upravu Boksitnih rudnika da smanji proizvodnju na 3.000 tona, iako samo TEF iz Šibenika traži najmanje 10.000 tona. Interesantna je da se navodimo da samo Tvorница cementa iz Solina traži oko 700 tona kvarencnog pijeska, koji se ovdje javlja kao nusproizvod. Taj se pijesak upotrebljava u eksperimentalnoj proizvodnji cementa, a dosadašnji rezultati veoma su povoljni. Boksitni radnici Drniša otpremili su im oko 4–5 vagona. Nakon toga se slanjanjem se prekinulo iz nepoznatih razloga (tvrdi u pismu radnici).

Ta interesantna prepiska svedoči je sama za sebe poučna i ona nam može rasvijetliti mnoge stvari o odnosima između uprave i radnika u Boksitnim rudnicima. Međutim, radnici su se i sami pobrinuli da predlože rješenja, a ona su veoma interesantna i realna. Kako će se ona ostvariti, vidjet ćemo kroz nekoliko dana. Naime, radnici su svome pismu predlažu da se odmah prihvati ponuda TEF-a iz Šibenika, o isporuci oko 10.000 tona kvarca, da se pogon mechanizira i da se konačno utvrde stvarni krivci za isporuku nekvalitetnog kvarca TEF-u Šibeniku. U interesu discipline i jedinstva kollektiva oni predlažu da se iz pogona uklone pojedinci koji narušavaju radnu disciplinu, ukoliko za to ima opravdanih razloga.

Prijedlog radnika da se izdvoje iz okvira Boksitnih rudnika Drniš, ukoliko ovi nisu u stanju da unaprijede proizvodnju, i da se pripoji radnoj organizaciji »Kamenolom« — izazvao je razne komentare u Drnišu. Ali, bez obzira na to, suština ovih prijedloga je u tome da pogon u Štikovu nastavi svoj rad, jer uz mehanizaciju može biti veoma rentabilan. Nije, međutim, najbitnije kome će primasti. Na toj liniji se valjda vode pregovori o kojima se za sada šuti i koji bi, usput rečeno, trebali što prije završiti, da trideset radnika i obitelji znaju kakvo im je sutra.

Slobodan Grubač

Posjet TEF-u

Učesnici dvodnevног savjetovanja o kadrovskim i obrazovnim pitanjima radnih organizacija na području Dalmacije posjetili su u petak, 16. prosinca, Tvornicu elektroda i ferolegura.

U pratnji inž. Aleksandra Cvjetića i inž. Dinka Iljadice gosti su razgledali pogone elektroda i ferolegura, interesirajući se za proces proizvodnje, produktivnost i zaštitu na radu, te za pitanja bolovanja i osobnih dohodatak radnika.

Posebno zanimanje među gostima vladalo je za način obrazovanja kadrova, prijem mladih radnika i za podizanje kvalifikacione strukture svih zaposlenih u ovoj radnoj organizaciji.

Na slici: posjetioci u pogonu ferolegura.

Snimio: J. Č.

UZ 20-GODIŠNJCU PODUZEĆA »SABIRAC«

USPJEH UZ SAMOODORICANJA

U travnju 1964. godine osnovano je u Šibeniku poduzeće »Otpad«, koje danas djeluje pod nazivom »Sabirač« — poduzeće za promet otpacima i sortirnicu obojenih metala. Ono je jedno od najstarijih kolektiva na ovom području. Zapošljava dvadeset radnika i ubraja se u red onih poduzeća koji su, uz uložene napore i samoodricanje, zabilježili zapužene rezultate. O radu ovog kolektiva, o njegovim teškoćama i uspjesima, te o perspektivi daljnog razvoja — razgovarali smo s direktorom Miroslavom Paškovom, koji je odgovorio na nekoliko pitanja našeg suradnika.

— Došli ste baš u vrijeme kada ovaj kolektiv navršava dvadeset godina svoga poslovanja. Iako uz brojne teškoće, ali veoma uspješnog poslovanja — koje je rezultat uloženih napora i vlastitih sredstava. Posljednjih godina bilo je dosta primjera papira i tekstila. Međutim, prostor koji smo dosad koristili poslužiti će nam kao priručno skladište i za upravne kancelarije.

— Znači li to da ste prvenstveno vodili računa o jačanju fondova?

— To mogu potvrđeno odgovoriti. U 1964. godini na 124 milijuna ostvarenog prometa 44 postroj odvajali smo u fondove, u narednoj godini 41,5 postroj činili su fondovi, a u ovoj godini za te svrhe odvojiti ćemo 35 postroj. Prosječki mjesecnih osobnih dohoda imao je lagani tempo u 1965. godini, ove godine projekat iznosi 61 tisuću dinara, pa se prema tome ovaj kolektiv nalazi negdje u donjem dijelu ljestvice osobnih primanja na Šibenskoj općini.

Kako su se nove privredne mjeru odražile na poslovanje vašeg kolektiva?

— Prošle godine vrijednost ostvarenog prometa iznosi je 162 milijuna dinara, a ovogodišnje poslovanje završiće cemo sa 130 milijuna. Nije li to dovoljan podatak koji govori u prilog tome. Na smanjeni promet utjecali su brojni faktori, među kojima nestasica električne energije u industriji, radi čega nismo bili u stanju da robu otpremimo željezarama, zatim teškoće pri otpremi papira, te činjenica da su se naše željezare i livenice orijentirale na uvoz, kao i niz drugih faktora koji su se odražili na domaćem tržištu.

U što ste koristili fondska sredstva?

— S obzirom da sadašnji skladišni prostor u Ulici Ante Šupnika nije mogao odgovoriti potrebama kolektiva, pa ni tržišta u cjelini, odlučili smo da novi i prostranije skladište izgradimo na Ražinama. U ovoj godini utesili smo 5,5 milijuna starih dinara i tim sredstvima smo, uz ogradni zid, izgradili portirnicu i spremište za otpadni materijal. Skladište danas zauzima

površinu od 10 tisuća kvadratnih metara. Slijedeće godine namjeravamo iz vlastitih sredstava, u vrijednosti od 6 milijuna, pored sanitarnog čvora, podići i jedan objekt za smještaj papira i tekstila. Međutim, prostor koji smo dosad koristili poslužiti će nam kao priručno skladište i za upravne kancelarije.

— Sta biste nam još mogli reći o radu u vašem kolektivu?

— Moram naročito, naglasiti da smo s ovom godinom u potpunosti riješili stambene probleme radnika zaposlenih u ovoj radnoj organizaciji. Izgradili smo deset stanova u vrijednosti od 42 milijuna dinara. Nadalje, godišnje izmanipuliramo od 150 do 200 vagona razne robe, a od 1. lipnja ove godine uveli smo 42-satni radni tjedan, s tim što svake subote djeleži dežurna služba za prihvat i otpremu robe. (jj)

Gdje i šta možete kupiti

Da bismo naše čitaocu obavijestili koje proizvode mogu kupiti u Šibenskim prodavaonicama, uputili smo se u malu »šetnju« gradom i interesirali se za artikle i cijene. Evo što smo saznali od poslova prodavaonica.

8.000—19.000 starih dinara. Štofovi za ženske kapute od buklea mogu se kupiti po 7.500 starih dinara metar, a štofovi za ženske kapute od šetlanda po cijeni od 6.300 do 8.800 starih dinara. Nadalje, štofove za mušku odjeću od velura u našoj prodavaonici potrošači mogu kupiti za 8.500 starih dinara metar. Vunene (žoržet) tkanine za ženske haljine stoje 6.400 dinara metar. (B)

Važna obavijest

U prošlom broju »Šibenskog lista« objavljena je kratka informacija o roku za podnošenje zahtjeva za reguliranje boračkih pitanja. Radi tačnog informiranja, mislimo da bi bilo korisno da dopunimo tu informaciju.

Naime, članom 187. Osnovnog zakona o mirovinskom osiguranju pisano je da se samo do 31. XII 1966. mogu podnijeti zahtjevi za utvrđivanje posebnog staža na osnovu izjave svjedoka. Dakle, nije sasvim precizan izraz »reguliranje boračkih pitanja«. Radi se o zahtjevima za utvrđivanje POSEBNOG STAŽA, a pod tim se smatra, osim takozvanog boračkog staža (aktivna suradnja u NOP-u, aktivni i organizirani rad u NOB-i, zarobljeništvu, internaciji, i dr.) još i vrijeme provedeno na vojnim dužnostima u prvom svjetskom ratu, na ilegalnom revolucionarnom radu u zemlji i inozemstvu prije rata, u štrajku i lokautu do 6. IV 1941., u vršenju samostalne profesionalne djelatnosti u svojstvu kulturnog radnika, advokata, zanatlije, trgovca, ugostitelja i dr. u članstvu SRZ, u radnom odnosu u inozemstvu i dr. Dakle, o svim stazevima — osim radnog staža.

To važi i za one strane koje takav zahtjev treba da podnesu Općinskoj komisiji za utvrđivanje mirovinskog staža i za one koji takav zahtjev treba da podnesu Komunalnom zavodu za socijalno osiguranje.

Vlatko Mrša

ODREĐIVANJE MIROVINE UČESNICIMA NOR-a OD PRIJE 9. IX 1943.

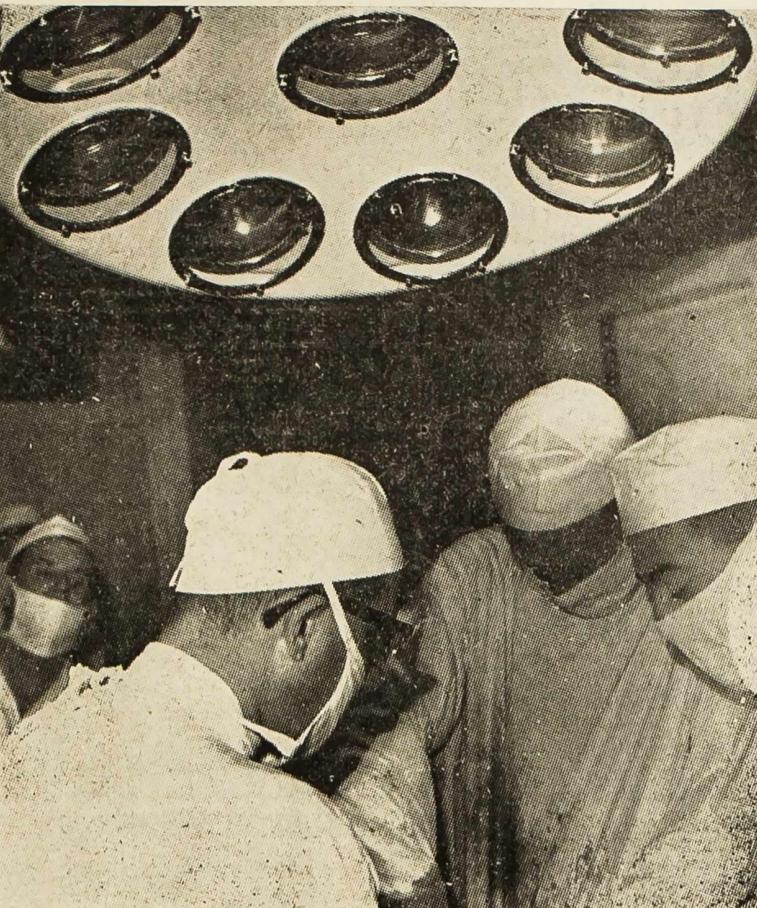
PODNESENITE ZAHTJEVE

Učesnicima NOR-a od prije 9. IX 1943., koji su umirovljeni prije 1. i 1966., mirovina se od tega dana prenosi načinjeći umirovljenje od mirovinskog osnova — od 40.000 starih dinara. Međutim, učesnici NOR-a prije 9. IX 1943., koji su za vrijeme trajanja radnog odnosa bili korisnici boračkog dodatka i umirovljeni od 1. i 1965. do 13. IV 1966. došli su, u pravilu, u nepovoljniji položaj: pod jednakim uvjetima mirovina im je iznosi manje nego onima umirovljenim prije 1. i 1965., i to zbog toga što im se mirovina određivala od mirovinskog osnova koji čini prosječni osobni dohodak i borački dodatak kojeg su

ostvarili od 1. i 1965. do umirovljenja.

Zakonodavac je taj propust učio i ispravio u travnju ove godine Zakonom o izmjenama i dopunama Osnovnog zakona o mirovinskom osiguranju, omogućivši korisnicima umirovljenim poslije 1. i 1965. da traže ponovo određivanje mirovine na način

U opasnosti je život čovjeka

I običan promatrač može da vidi kako se i na jednoj i na drugoj strani ruše barijere onoga skrovitog ljudskog nepovjerenja i distance, a načrto kada se spašava ljudski život.

Vidio sam to na primjeru operacije koja je sretno završila.

Snažan i zdrav čovjek, koji u svojih četrdeset godina nikada nije osetio miris bolničke sobe i koji gotovo ne zna šta je to ubod injekcije, došao je jednog jutra iz svoje kuće — pravo na operacioni stol!

Vozeći bicikl niz strminu, pao je tako nezgodno da je zadobio više ozljeda. Osjećao je bolove u desnoj strani grudi, ali je ipak smogao toliko snage da sam stigne kući, propječivši nekoliko kilometara.

Proći će — mislio je. Neću ići u bolnicu, kad ni do sada nisam u njoj bio. Naveče je legao, ali mu je bilo gore. Hvatalo ga je nesvjetistica, a bolovi su se pojačavali. Jedva su ga nagovorili da autobusom jede na pregled u Šibenik, da dobije lijekove. Došao je u bolnicu. Još uvijek je mislio: »Možda je sve to nepotrebno. Ozdraviti ću ja ionako!«

Ali je morao ostati. Došao je zaista »pet minuta prije dvanaest«, jer je zadobio teško oštećenje unutrašnjih organa.

U osam sati pacijent je već ležao u operacionoj sali, među zidovima obloženim plavom keramikom. Kad smo stigli, vršile su se posljedne pripreme. Obukli smo bijele mantile, bijele gumene cipele i stavili kape i maske na lice.

Sestra instrumentalika postavila je potrebne instrumente na stolić. Anestetičar dr Krešimir Živković već je dao pacijentu intravenoznu anesteziju, koja ga je brzo uspavala. Osoblje je donijelo boce s plazmom i krv. Transfuzija je počela.

Pacijent ima jako unutrašnje krvarenje.

Radi se šutke, jedino se čuje lagani žamor iz sobe za pripremu.

Uključuje se aparat za endotraktalnu anesteziju, preko kojeg pacijent prima eter i kisik, što će mu omogućiti dubok i konstantan san.

Puls je normalan. Krvni pritisak normalan. Pacijent diše duboko i ravnomerno!

Nakon kratkog dogovora dr Ante Čarić počinje operacija. Asistira mu dr Josip Kapetanović.

Potvrđene su prethodne sumnje: jako unutrašnje krvarenje uslijed oštećenja jetre!

Svi smo nagnuti nad operacioni stol.

Promatraču nije lako da se snalazi u jednoj delikatnoj situaciji, kada se čovjeku spašava život i kada mora da postavlja pitanja i registrira kratke odgovore ljudi u čijim se rukama taj život nalazi.

Sada je nad pacijentom i glavni kirurg, dr Vladimir Dolezil. Izmjenjujući mišljenja s članovima ekipe. Razabiremo da se radi o teškoj rukturi (napršnici) jer je takozvanim — krvarenjem »u dva vremena«.

Od snažnog udarca jetra je napršla i krv se počela izlivjeti u njenu kožicu. Kada je ta kožica pukla, krv se izlila u trbušnu šupljinu...

Radi se užurbanju, jer treba odstraniti.

niti krv i zaustaviti krvarenje. Kirurg pruža ruku i govoriti: »Veliki nož! Kopču! Veliku pincetu! Gazu! Veći komad, sestro. Tako...«

— Dren! Na taj, čije se glas operatora. Onaj veliki. Brzo, zaboga! Vidite koliko krvari...

Instrumentalika radi brzo. Pumpa za krv odstranjuje izljev i čisti ranu.

— Donesite fibrinsku pjenu... Pohrbit!

To je preparat za tamponiranje krvnih sudova koji se ne mogu podvezati.

U 8.45 pacijent još uvijek mnogo krvari. Anestetičar stalno kontrolira krvni pritisak i puls. Pritisak je u redu, ali puls nešto slabiji...

— Donesite nam flašicu krv — poručuje on. Dvije, ako ima. Donesite mi popis svih krvnih grupa koje dolje postoje.

Za pet minuta krv još ne stiže. Opet teškoće s rezervama krv!

— Eto vidite — kaže anestetičar — ovo su naša svakodnevne brije!

Operat se obraća sa istim zahtjevom:

— Donesite krv, sestro, ma čija bila, samo da odgovara! Žurite! Život čovjeka je u opasnosti.

Operator: »Dok ne stigne krv, dajte plazmu. Brzo!

Velika odgovornost leži sada na anestetičaru. O njemu ovisi kako će se održati puls, pritisak i disanje.

Rukama pritišće gumeni balon. Krv je napokon stigla.

Devet sati: krvarenje je zaustavljeno, rana uređena, puls je ponovo normalan, a glavni dio operacije završen. Pacijent se dobro ponosi i njegov život je sada izvan opasnosti.

Još petnaestak minuta i odvoze ga u spavaču sobu. Mi skidamo maske i ogrijeće. Tek sada na licima vidim pokrovi osmijeh.

Kakva je granica između života i smrti? Koliko je opipljiva, koliko određena? Bili smo u njenoj blizini, na poprištu bitke u kojoj šanse za život rastu iz godine u godinu, iz dan u dan.

Covjek koji nije naviknut na takav ritam rada s nožem i skalpelom, možeći iz operacione dvorane izići sa »stimuliranim« utiscima, ali i u mogućnosti da realno shvati jedan od kotačića u općem sklopu ljudske solidarnosti: da jedan drugome pomognu!

Poslije tri dana posjetio sam čovjeka čijoj sam operaciji prisustvovan. Nije bio od velikih riječi, Ali, zadovoljstvo je sjalo u njegovim očima. Bilo je to iskreno povjerenje prema onima oko njega. Vidio sam to i iz njegova razgovora s lječnicima i osobljem...

Tekst i snimci: Josko Čelar

NA GOVERNICI MILAN LASTAVICA, KOMANDIR STANICE ZA SIGURNOST U SAOBRAĆAJU

NEDOSTAJE NAM SUVREMENIH RADNIH POMAGALA

Saobraćajne nesreće i njihovi uzroci, opremljenost Stanice za sigurnost u saobraćaju, »crne tačke« na šibenskim cestama, »težina« vozačkih diploma, saobraćajni odgoj odraslih osoba — teme su razgovora što ga je nas suradnik vodio s drugom MILANOM LASTAVICOM, komandirom Stanice za sigurnost u saobraćaju u Šibeniku.

— Uzroci saobraćajnih nesreća različiti su i imaju mnogo. Na našem području prva mjestra zauzimaju: nepropisno i nepravilno preticanje, zatim prekoracanje dozvoljene ili ograničene brzine, nepravilna i neobazriva vožnja unazad, vožnja na nedovoljnoj udaljenosti, neustupanja prvenstvu, utjecaj alkohola, vožnja nepropisnom stranom kolovoza, i tome slično. Do sada smo imali zajednički radar za mjerjenje brzine vozila. Njime su se služile sve saobraćajne jedinice na jadranskoj cesti. Nedavno je, međutim, svaka je-

dinica dobila svoj radar za mjerjenje brzine.

Mislite li u pogledu saobraćaja nešto novo uvesti?

— Novina u kontroli brzine bit će u tome što ćemo više puta na cesti postaviti oznaku da se vrši kontrola brzine radarom, i to zbog toga što su nam vozači privozili da ih čekamo u zasjedi — iako za to, logično, nemaju opravданog razloga, jer se vozač mora pridržavati dopuštene brzine bez obzira da li se kontrola vrši radarem ili ne.

Cujemo da oskudijevate u radnim pomagalima.

— Da, radna pomagala kojima raspolažemo nedovoljna su, a u dosta slučajeva nemamo ni ona osnovna — nedostaje nam foto-aparata, pribora za uvidje, itd, dok su nam vozila dotrajala. Nadam se, međutim, da ćemo uskoro u tom pogledu biti u boljoj situaciji.

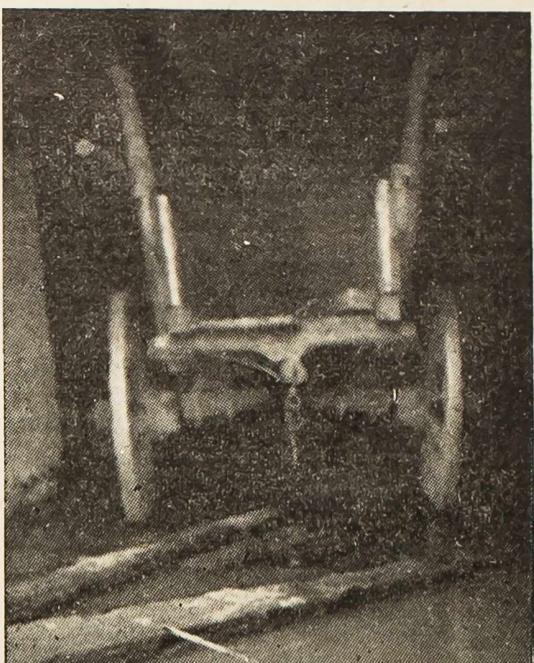
Koje su dionice cesta najopasnije za vozače?

— Najopasnija, kako je mi zovemo, »crna tačka« bila je na području naše komune PROSIKA — tu je bilo više žrtava. Međutim, otako je na tom zavodu postavljen čelični odbojnici, nije se dogodila ni jedna nesreća. Opasna mjestu su i Pirovac i raskriće Ražina, na kojima je također bilo dosta žrtava, i to — po mom mišljenju — najviše zbog toga što se vozači ne pridržavaju ograničenja brzine i što se sporedni putevi sa Jadranskim magistralom ukrištavaju u nivou.

I to je sve?

— Po mom mišljenju — nije! Prijavi s Jadranske ceste u naš grad nisu pravilno izvedeni, pa će i ta dva mjesto vjerojatno već u idućoj turističkoj sezoni postati »crne tačke«. Prije puštanja u saobraćaj dijela Jadranske ceste od Ražina do mosta

TEČE LI DALMACIJOM NEPOZNATA RIJEKA

U selu Banjevcu kraj Stankovaca nešto se dogodilo, ali zasad nitko ne zna šta. Sedam-osam porodica toga selu već mjesec dana praktički živi na vodi, u stalmom strahu da ne propadnu u zemlju. Noćni mir i san gotovo potpuno je nestao iz njihovih kuća. Oni stariji, od kojih neki imaju i osamdesetak godina, takvo »čudo« još nisu doživjeli.

Tačno u ponoć odjednom se začulo silno mrmljanje. Ljudi su poskočili iz svojih kreveta i izali u dvorišta. Kad su došli, imali su šta i vidjeti: kuće su bile poplavljene, a iz temelja kuća bučali su izvori. Dvoriti su tekli pravi potoci.

Još uvijek ošamućeni nenađenim gostom u svojoj kući, ljudi su brzo zagazili u vodu da spase što se još dalo spasiti: vino u buradima, ulje, sjemenje, krumpir, brašno i sve ono što su držali u »donjim prostorijama«. Pri tom su stalno živjeli u strahu da i sami ne propadnu u neku rupu koju je voda probila. Odmah zatim zgrabilo su kante i izbacivali vodu iz kuća. Čitavu noć više nitko nije zaspao. I jutro ih je zateklo na nogama. Autobus, koji je njihova jedina veza sa svijetom, ni toga dana nije došao.

Znači, govorili su, i tamo se nešto događa. Kiša je i dalje pada. Polje ispod kuće bilo je pod vodom, a cestu su presijali crni brzi potoci.

U međuvremenu u selo je stigla i jedna »ekipa« ljudi koja je pregledala »stvar« i ljudima savjetovala da bi bilo dobro da isele iz kuća i iznesu sve što je vrijedno, jer da bi kuće mogu-

le propasti u zemlju. Ali, tko da tome povjeruje i gdje odseliti, gdje smjestiti baće, kola i drugo. Kiša je dalje pljuštila. Tjekli su se da su to samo mala vrela koja su izbila zbog jakih kiša. Međutim, kad je 66-godišnji »gazda« Nikola Troskot sa svojim sinom Stankom i drugim ukućanima, naisčvri na jednu rupu u konobi koju je voda načinila, dignuvši betonski pod konobi kao da je od drveta — ugurao u rupu štap dug tri metra i kad nije napipao dno, svu su zanjimili od straha. U rupu su zatim spustili oduž konop, ali dina opet nije bilo. To se munjevito proširilo kroz selo i priča o tome kako ispod kuće teče voda, kao da je rijeka, postala je tema dana.

Eto, od te noći i od tog dana 7–8 porodica iz Banjevaca, još uvijek mirno ne spava. Danju i noću grabe oni vodu iz svojih kuća i odlijevaju je na dvorišta. Ali, voda stalno izvire i za sat-dva, kad je ne bi izbacivali, napunila bi punu kuću. Neki su se dosjetili da su se probili temelje kuće ili potkopali pragove.

— Uništilo nas je ovo — rekla nam je 56-godišnja udovica Cvita Kraljević. Odijeljeno nam je cement, grašak, bož, brašno,

krumpire, sjemenje i nešto djeteline. Čitav dan izbacujem vodu iz kuhinje, ali ona nadolazi kroz svaku rupu.

Vidite, petnaest-dvadeset centimetara vode uvijek ima u konobi. Kolika je to snaga kad je i beton podigla? — rekla nam je 33-godišnja Tonka Krpina i dodala da već tridesetak dana živi u vodi strahujući da se ne podrije temelji ili da voda ne probije jače. Svaka dva sata noću dižu se ukućani da grabe vodu.

— Našem dvorištu voda izbija na četiri mjesta — rekli su nam Ika i Slavo Troskot. Nitko ovo ne pamti u selu.

Te noći, kad je voda izbila, začuli smo kako žuborenje. Mislimo smo da se voda slijeva »niz brdo i teče kraj kuća. Kad smo se dogledali, dvorište je bilo sasvim poplavljeno.

Trideset-sedam godišnji Branimir Troskot također se te noći prenuo iz sna i odmah poletio u konobu. Ona je već bila poplavljena. Baće, seoska kola, sjemenje i drugo stajalo je u vodi. Jedva je uspio da otvori teška vrata i da tako vodu pusti napolje. Zatim je potkopaо kućni prag i pred kućom iskopao jarak.

Zamislite — rekao nam je — mi ljeti idemo po vodu na izvor Skorobog, čak 10 kilometara daleko, i nosimo je u vratima. Nigdje je tada bliže nemamo. Svi bunari presuše. Tada naprsto skapavamo od žedi. A evo sada teče kao rijeka.

Zatim nam je spomenuto da su jedne godine i geolozi tu istraživali vodu, ali da je nisu mogli naći, već samo pod Gradinom, u predjelu Bakovići, te da su izvori sada i tu izbili. Neki su nam rekli da je prema Nakicima izbilo još petnaestak izvora, dok su drugi govorili da je voda izbila na čitavoj dužini od Gradine do Kašića, oko šest kilometara, i to širine 200 metara — sve uz cestu!

Pričaju tako ljudi i nagadaju da se možda pod njihovim sejmom pojavit će ponornica koja je ove godine iznimno narasla i tako se otkrila svijetu. Obilazeći cestu uz koju voda izbija, uvjerili smo se da su ljudi imali pravo, jer smo zapazili na desetine manjih i većih izvora, od kojih su neki poplavili i vino-grade u cestu, dok su poljem tekli pravi potoci. Uzme li se u obzir da je u istom pravcu voda izbila i kod Pirovca, neposredno uz more, potpuno preplavivši magistralu, lako se može povjerovati u priču o zasad nepoznatoj podzemnoj rijeci.

— Recite geolozima da sada dodu, a ne ljeti kad je suša! — našalio se postariji mještanin i da bi možda sada oni pronašli vodu i tako spasili Banjeve od žedi i ljetnih muka.

J. Grbelja

“Pokaži što znaš“

U dvorani Doma JNA održana je priredba pod nazivom »Pokaži što znaš«, koju je u povodu 25-godišnjice Jugoslavenske narodne armije i narodne revolucije organizirao Dom JNA.

Na ovoj manifestaciji nastupili su, pored učenika šibenskih srednjih škola, i pripadnici Garnizona JNA Šibenik. Među školama najbolje rezultate postigla je Pedagoška gimnazija, čiji su učenici nagrađeni ručnim satovima.

Prva nagrada među vojnicima pripala je Vojnom klubu kasarne »Rade Končar«, u vidu nagradnog odsustva. Drugoplasciranima su predana na poklon naličpera, a trećeplasiranim nekoliko vrijednih knjiga.

SPOR ŠIBENSKE FILIJALE I PODUZEĆA „DALMACIJATURIST“ IZ SPLITA

ODVAJANJE BEZ PRETHODNOG DOGOVORA

Sibenska filijala turističkog poduzeća »Dalmacijaturist« iz Splita najavila je svoje istupanje iz matičnog poduzeća, s kojim se integrirala tek prije godinu dana.

Treba podsjetiti da su se već i prije čuli glasovi da bi bivši šibenski »Putnik« bio više voljan da se pripoji dubrovačkom »Atlasu«. Za takve želje sigurno je bilo i razloga.

Šta je, dakle, izazvalo nezadovoljstvo ovog »pogona« nakon kratkog perioda integriranog života sa splitskim poduzećem?

Prema onome što je izneseno od strane direktora šibenske filijale »Dalmacijaturista«, stvar je u ovome:

OD POČETKA SAMO ŠTETA

»Dalmacijaturist« samo je bivšem »Putniku« prilijepio novu firmu, a sva druga ostalo je po starom. To znači da poduzeće nije trpjelo nikakvu samostalnu inicijativu i širu aktivnost turističkog poslovanja svoje filijale na njezinu području; — na traženje filijale da ona preuzme na sebe zaključivanje i realizaciju poslova poduzeća koji se odnose na šibensku turističku regiju, konkretno odgovori u vijeću su se izbjegavali, da bi im se na kraju saopštilo čak i to kako Primošten (koji filijalu osobito interesira) i primoštenski turizam — i nisu šibensko područje;

— umjesto napretka, izgubljeni su i neki bivši poslovni, osobito oni koji prihvaćaju turista s kružnih putovanja brodovima »Jadrolinije«. Tu je i pitanje transfera čehoslovačkih turista na relaciji Rijeka — Vodice i natrag, što je potpuno »iskliznulo« iz dohvata šibenske filijale;

— filijali nije ostavljena mogućnost da naplaćuje dio usluža učinjenih talijanskim turističkim brodovima u šibenskoj luci, kako je to prethodno bilo dogovoreno;

— osobito čuđenje izazvao je jedan nedavni postupak, kada je iz Splita zatraženo (telefonski!) da se od sredine svibnja do kraja rujna 1967. godine prenese petka — osigura kod »Rivijere« pansion za 45 osoba. U Šibeniku su bili iznenadeni što taj posao nije bio prepušten njima. O tome su se ipak nekako uspeli dogovoriti, da to obavljaju filijala u Šibeniku. Ali, samo pola sata nakon toga, ponovo im je javljeno da nije potreban nikakav trud, jer da su oni u Splitu obavili sav posao oko tih rezervacija.

Ima još detalja koji ukazuju na duboko nezadovoljstvo ove samostalne radne jedinice, koja je, prema tvrdnjama njezina rukovodioca, od početka integracije trpjela samo štetu.

TO NAS JE IZNENADILO

Da bismo o svemu tome čuli i mišljenje centralnog poduzeća u Splitu, obratili smo se direktoru »Dalmacijaturista« Lenku Mimici. On nam je u jednosatnom razgovoru iznio slijedeće:

— Prijave svega — rekao je on — smatramo da čitava stvar nije došla dotele da se na onakav način moralu iznijeti pred javnost, kako je to učinjeno od strane rukovodilaca šibenske filijale. Takav nas je postupak iznenadio, jer mu nisu prethodile nikakve konzultacije, nikakva razmatranja spornih pitanja, nikakvih traženja od filijale u Šibeniku nije bilo, pa ni drugih protesta s njihove strane. Naše je mišljenje da spornih pitanja, tako značajnih da bi izazvali odluku ove samostalne radne jedinice da istupi iz poduzeća, nije bilo.

Direktor »Dalmacijaturista« naglasio je da je odluka filijale u Šibeniku protivna i statutu i odluci o integraciji iz prosinca prešle godine. U tački 6. te odluke stoji da će se »... svi nejasnoće i problemi koji se pojavile rješavati zajednički«. »Nije bilo pokušaja da se tako postupi.«

S obzirom da se u zaključku šibenske filijale, koji je 8. prosinca dostavljen centralnom poduzeću, kategorički tvrdi da ova radna jedinica od prvog prosinca slijedeće godine više neće pripadati poduzeću u Splitu, zanimalo nas je kako u »Dalmacijaturistu« gledaju na tu odluku, s obzirom na važeće zakonske i proceduralne odredbe.

PODUZEĆE JE ČAK POMAGALO FILIJALU

— Prema propisima Zakona o poduzećima (član 73 i član 74,

te drugi propisi) — rekao je direktor LENKO — prijedlog samostalne radne jedinice da se izdvoji iz poduzeća ide pred radnički savjet. Ako centralni organ upravljanja ne prihvati odvajanje, spor se rješava arbitražom, aako ni ona ne doveđe do rezultata, onda se sprovodi referendum svih radnih ljudi u izletu, što je samo djelomično iskoristeno.

Filijali u Šibeniku nedostajalo je kadrova za obimnije poslovanje. Isto tako i sredstava. Dio tih sredstava oni nisu bili ni spremni da iskoriste. To je slučaj sa autobusom koji smo nudi.

— Prije otprilike 25 dana imali smo jednu sjednicu radničkog savjeta, na kojoj se raspravljalo o nekim našim planovima. Tražili smo od filijale u Šibeniku da posalje predstavnika (jedan njihov član je član centralnog radničkog savjeta) da obrazloži njihove zahtjeve, kako bi se oni mogli realizirati (pitanje novih prostorija, autobusa i svega ostalog što bi unaprijedilo poslovanje), ali ne samo da nitko nije došao — nego izostanak nitič nije ni opravdan.

— Prije kraćeg vremena vratile su nam statut organizacije, jer ga ne priznaju, iako je statut usvojen i obavezan za sve radne jedinice.

— Ovaj postupak je neshvatljiv. To je sigurno prvi put u Jugoslaviji da jedan rukovodilac radne jedinice javno okrivljuje svoje poduzeće, a da prije toga umutar poduzeća ništa nije poduzeo.

— Zaključak da se 1. I 1967. istupi iz poduzeća samo stvara određenu atmosferu u cilju nađenja sa eventualnim drugim poduzećem.

To su otprilike osnovni stavovi poduzeća »Dalmacijaturista«. Sta se nakon toga može očekivati? Poduzeće je zatražilo da radna jedinica u Šibeniku ponovo sazove sastanak, na koji će doći i predstavnici radne organizacije. Tu će se, možda, pokušati naći rješenje u spletu problema. Ali, ako nova nastojanja ni tada ne uspiju, bit će zakazana sjednica radničkog savjeta, na kojoj će se glasati o zahtjevu šibenske filijale.

U općem interesu treba poželjeti da se nađe najbolje rješenje, od kojeg neće trpjeti konkretne akcije u poslovanju i koje to poslovanje neće sputati.

VRATILI NAM I STATUT PODUZEĆA

— Ostavili smo im sve mogućnosti poslovanja i kontaktase sa inozemnim partnerima kad

Želimo se pripojiti drugom poduzeću

Sa stavovima »Dalmacijaturista« u ovom sporu, koje je tumačio LENKO MIMICA, upoznali smo direktora šibenske filijale Marka Baljkasa i zapitali ga ima li on što o tome još.

— Po tome kako su oni reagirali i što su iznijeli — vidi se da uopće ne poznaju naše prilike. Oni su zašarvali da smo u integraciju ušli kao potpuno formirano i kompletno poduzeće. Oni su nas zapostavili i od integracije s njima nismo imali nikakve koristi. To je činjenica. Ostavljeni su nam periferi poslovi, a ne obzorna obrada turističkog tržišta.

No, ako smo, usprkos svemu, ove godine ostvarili da se naokav način moralu iznijeti pred javnost, kako je to učinjeno od strane rukovodilaca šibenske filijale. Takav nas je postupak iznenadio, jer mu nisu prethodile nikakve konzultacije, nikakva razmatranja spornih pitanja, nikakvih traženja od filijale u Šibeniku nije bilo, pa ni drugih protesta s njihove strane. Naše je mišljenje da spornih pitanja, tako značajnih da bi izazvali odluku ove samostalne radne jedinice da istupi iz poduzeća, nije bilo.

Direktor »Dalmacijaturista« naglasio je da je odluka filijale u Šibeniku protivna i statutu i odluci o integraciji iz prosinca prešle godine. U tački 6. te odluke stoji da će se »... svi nejasnoće i problemi koji se pojavile rješavati zajednički«. »Nije bilo pokušaja da se tako postupi.«

S obzirom da se u zaključku šibenske filijale, koji je 8. prosinca dostavljen centralnom poduzeću, kategorički tvrdi da ova radna jedinica od prvog prosinca slijedeće godine više neće pripadati poduzeću u Splitu, zanimalo nas je kako u »Dalmacijaturistu« gledaju na tu odluku, s obzirom na važeće zakonske i proceduralne odredbe.

PODUZEĆE JE ČAK POMAGALO FILIJALU

— Prema propisima Zakona o poduzećima (član 73 i član 74,

zabilježeno

Sjednica svih vijeća Skupštine općine Šibenik zakazana je za petak 23. o. m. Bit će to posljednja sjednica koja će se održati u ovoj godini. Na njoj će odbornici raspravljati o donošenju nekoliko odluka i rješenja iz privrednog, komunalnog i društvenog života šibenske komune. Sjednica će se održati u dvorani Društvenog doma, s početkom u 8.30 sati.

* * *

U povodu dvodnevног Kolokvija o zaštiti lakih metala od korozije, kojeg je krajem prošlog tjedna organizirala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, predsjednik Skupštine općine Šibenik Jakov Grubišić je u Gradskoj vijećnici u petak, 16. o. m. svečanom prijemu za učesnike ovog skupa. Prijemu su, među ostalima, prisustvovali i dr Grga Novak, monografija Šibenika i odljevak glave sa Katedrale. On je ujedno pozdravio sve delegate ove skupštine, zahvalivši im plodan i uspješan rad.

U nastavku rada skupštine prof. Frano Dujmović, područni tajnik Društva, govorio je o pomorstvu Šibenika kroz stoljeća, a zatim je dr Vjekoslav Maštrović, tajnik Društva, podnio re-

Skupština Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije

Jučer je u dvorani Društvenog doma održana V redovna godišnja skupština Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, koja je prije četiri godine osnovana sa sjedištem u Zadru. Skupština je otvorio predsjednik Društva dr Grga Novak, koji je u kráćem izlaganju dao presjek Šibenika kroz njegovu dugogodišnju historiju, osvrnuši se posebno na ulogu ovog grada u razvoju pomorstva na ovom dijelu naše obale. Potom je pročitao telegram što ga je skupštini uputio predsjednik Republike Josip Broz Tito.

Cestitajući 100-godišnjicu dječjeg dionica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, predsjednik Skupštine općine Šibenik Jakov Grubišić je o tom poslovniku na bogat rad deveni, odbor je saslušan izvještaj Nadzornog odbora, predstupilo se izboru novih članova po pojedinim odjelima.

U raspravnom dijelu rada skupštine referat o nekim aktualnim pitanjima iz našeg pomorskog podniza je Vinko Krstulović, potpredsjednik Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije.

Obavještavamo čitaocu da će u novogodišnjem broju lista donijeti iscrpan izvještaj s ovog skupa.

TELEGRAM PREDSJEDNIKA TITA

Predsjednik Republike Josip Broz Tito, počasni član Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, uputio je godišnjoj skupštini Društva telegram slijedećeg sadržaja:

»Društvo za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije Zadar žalim što zbog zauzetosti nisam u stanju da se odazovem pozivu da prisustvujem skupštini Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, koja će se održati u Šibeniku. Svi učesnicima skupštine upućujem svoje srdačne pozdrave i želje za uspješan rad. Josip Broz Tito.«

Protestni miting u Crnici

Juče poslije podne održan je u Tvrnici elektroda i ferolegura protestni miting zbog sve jačih američkih napada na Sjeverni Vijetnam.

Pred oko 400 radnika prve smjene, o vijetnamskom ratu govorio je Tomo Vrblić, predsjednik sindikalne podružnice Tvrnice elektroda i ferolegura, dok je telegrame Centralnom vijeću Saveza sindikata Jugoslavije i Jugoslavenskom koordinacionom odboru za pomoć Vijetnamu pročitao Šime Bušić, tajnik sindikalne podružnice u ovoj velikoj šibenskoj tvorunci.

U govoru i telegramima radnici su istakli da se pridružuju svim miroljubivim ljudima u svijetu i da ogorčeno, protestiraju protiv bombardiranja Sjevernog Vijetnama i ubijanja mirnog stanovništva sela i građeva te zemlje, napominjući da im je nevjerojatno da i nakon pouka iz drugog svjetskog rata takve mračne sile postoje i danas.

Radnici ovog kolektiva oštrosu osudili napadače i izrazili

KOLOKVIJ O ZAŠTITI METALA OD KOROZIJE

U Šibeniku je krajem prošlog tjedna održan dvodnevni kolokvij o zaštiti metala od korozije, kojeg je u povodu svoje 100-godišnjice organizirala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.

Na tom skupu, kojem je prisustvovao i predsjednik JAZU dr Grga Novak, naši istaknuti stručnjaci podnijeli su desetak referata i kreferata u kojima su precizirana dosadašnja ispitivanja i iskustva na zaštiti metala od korozije.

Nesumnjivo je da će se ovaj kolokvij pozitivno odraziti u praksi, što je i jedan od značajnih zadataka u radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Drugog dana ovog skupa svi učesnici su posjetili postrojenja Tvrnice lakiha metala »Boris Kidrić«. O svim materijalima podnijetim u radu dvodnevog kolokvija bit će upoznate zainteresirane radne organizacije u zemlji. (j.)

ZAHVALA

Najtoplijie se zahvaljujemo drugarcama DOBRILI VAJLER i DESI JANKOVIC, koje su povodom godišnjice smrti Milke Jurkovic uputile Domu starih i nemoćnih u Šibeniku doprinos od 150 novih dinara i time iskazale svoje poštovanje prema pokojnici i svoju brigu za druge naše stičenike.

Uprrava Doma starih i nemoćnih — Šibenik

Spomen-izdanje povodom 40 godina esperanta

Povodom proslave 40 godina aktivnosti esperanta i 30 godina društva — mjesno filatelističko društvo »Šibenik« i društvo esperantista »Stjepan Ninić« izdaju zajedničku prigodnu kartu i omotnicu. Crtež na prigodnim izdanjima predstavljač će stilizaciju najstarijih poznatih gravurina Šibenika u jedinstvenu kompoziciju.

Prigodni tekst predviđen je na esperantu, a štampanje aplikacije izvršit će se u tradicionalnoj zelenoj boji. Puštanje u promet najnovijeg spomen-izdanja predviđeno je 29. XII. o.g. u okviru proslave 900 godina prvog spomena grada Šibenika.

M. M.

Prigodni tekst predviđen je na esperantu, a štampanje aplikacije izvršit će se u tradicionalnoj zelenoj boji. Puštanje u promet najnovijeg spomen-izdanja predviđeno je 29. XII. o.g. u okviru proslave 900 godina prvog spomena grada Šibenika.

M. M.

Prigodni tekst predviđen je na esperantu, a štampanje aplikacije izvršit će se u tradicionalnoj zelenoj boji. Puštanje u promet najnovijeg spomen-izdanja predviđeno je 29. XII. o.g. u okviru proslave 900 godina prvog spomena grada Šibenika.

M. M.

Plenum Općinskog komiteta Saveza omladine o položaju školstva i zahtjevima prosvjetnih radnika naše općine

Jedan drukčiji tretman

Općinski komitet Saveza omladine Šibenik, na sjednici održanoj 12. XII ove godine, raspravlja je o položaju školstva i zahtjevu prosvjetnih radnika da im se povećaju osobni dohoci. Plenumu su prisustvovali i Paško Periša, savezni poslanik, Ante Milošević, predsjednik Općinskog odbora SSRN Šibenik, Ante Ninić, načelnik Odjela za prosvjetu i kulturu Skupštine općine, i Krešo Nikolac, član sekretarijata OK SKH Šibenik.

Plenum je uglavnom bio usmjeren na političku ocjenu zahtjeva prosvjetnih radnika. Naglašeno je da su postojeci problemi prosvjeti i kulturu u komuni rastli iz godine u godinu i da ih je privredna reforma posebno zaostala. Mladi su na ovom skupu analizirali probleme školstva sa aspekta komunalnih mogućnosti. Oni su sumirali dosadašnje probleme i na osnovu toga založili se za razumne zaključke. U diskusijama, koje su bile dosta iscrpne, podvrнутne su kritici izvjesne slabosti i date objektivne smjernice za prevazilaženje postojećih problema. Moglo se uočiti da su mlađi životno zainteresirani, kao i svi naši radni ljudi, za afirmaciju prosvjetnih radnika kao sastavnog dijela te službe.

Nakon iscrpne diskusije usvojeni su slijedeći zaključci:

— Podržava se zahtjev prosvjetnih radnika da im se povećaju osobni dohoci, jer postoje osjetne razlike među istim kategorijama radnika koji su zaposleni u prosvjeti i onih koji rade u privredi. Općinski komitet Saveza omladine ne želi ulaziti u raspodjelu osobnih dohodata unutar škola, smatrajući da je to stvar njihovih organa upravljanja;

— Općinski komitet Saveza omladine podržava preporku koju je Skupština općine uputila radnim organizacijama da i one učestvuju u finansiranju srednjeg stručnog školstva, ali se odlučno suprotstavlja mišljenjima o preraspodjeli nacionalnog dohodata, i to zato što smatra da na današnjem stupnju razvoja mora doći do izražaja nivo budžetske raspodjele i »partnerških« odnos na relaciji privreda-prosvjeta;

— plenum ne podržava način i metodu postavljanja zahtjeva prosvjetnih radnika za povećanje osobnih dohodata, jer prijetnje obustavom rada odudara od uobičajene prakse u našem društvu. Taj stav je imao, a imat će i buduće — negativne posljedice u nastavi. On se već odrazio i na same učenike, koji su, čini se, ipak najviše osjetili navedenu problematiku;

— Savez omladine smatra da se u prošlom periodu malo vodilo računa o kvaliteti nastave i mreži škola drugog stupnja. Zbog toga se plenum založio za najskoriju analizu mreže škola drugog i trećeg stupnja, pri čemu treba voditi računa da te škole budu prilagodene potrebama privrede i komune.

U diskusiji je učestvovao i Ante Milošević, koji je, pored ostalog, naglasio — da je probleme prosvjetne potrebo šire i objektivnije sagledati. Mislim, reko je on, da društveno samoupravljanje u školama mora se prije dobiti značajno mjesto, jer će škole tada bolje i efikasnije sprovoditi svoje zadatke u djelu. Mi moramo imati na umu da 5 posto od ukupno uposlenih u komuni čine prosvjetni radnici i da je to za nas vrlo značajan moment.

U svome izlaganju Paško Periša se posebno zadrgao na analizi prosvjetne u našoj zemlji i, među ostalim, rekao da privreda na jugoslavenskom nivou nije stigla prosvjetu 'kod osobnih dohodata'. Ali, on je pri tome dao prikaz materijalnog stanja naše komune u odnosu na zahtjeve prosvjetnih radnika. U svome izlaganju drug Periša je podržao napore ovog plenuma i želje mladih da se ovo akutno pitanje riješi.

U diskusiji je učestvovao i predsjednik Općinskog komiteta Saveza omladine Kolja Družić. Obrazlažući svrhu plenuma, on je rekao:

— Počeo bih sa zaključcima prosvjetnih radnika, onim zaključcima u kojima se kaže da će se nastava redicirati, a onda i sasvim obustaviti — ako se ne udovolji zahtjevima za povećanje osobnih dohodata prosvjetnih radnika. Mislim da takvo rezoniranje, bez obzira u kakvom su se položaju prosvjetni radnici našli, nije na mjestu i da to nema ništa zajedničkog s nama. Pitam se kakve posljedice takav zaključak ostavlja u mislima mladih. Bez obzira što prosvjetni radnici misle da su imali jaka opravdanja da tako nastupe, trebalo je da više misle o posljedicama i pismozu koju su stvorili među učenicima, što će sigurno imati negativnih posljedica u nastavi i u uspjehu na kraju godine. Takvim svojim stavom prosvjetni radnici su izazvali i negodovanje među radnim ljudima, čime su umnogome otežali rješavanje nagomilanih problema u školstvu. Sada će npr. trebati daleko veća društveno-politička aktivnost ako mislimo da nam uspije samodoprinos građana za školstvo, o kojem smo već razgovarali.

Osvrnuo bih se i na onaj dio zaključaka kojim se traži preraspodjela

dohotka u korist prosvjetne. O tom problemu ima dosta podvojenih mišljenja. Ja mislim da se problemi školstva, u situaciji u kojoj se nalazimo, ne mogu rješavati preraspodjelom nacionalnog dohotka, jer bi to znaločio atak na privrednu reformu, to jest novim oporezivanjem radnih organizacija povećali bismo njihov ionako težaj položaj i smanjili njihovu konkurentnu sposobnost. Mislim da je prosvjetni radnici trebali toga biti svjesni. Mnogi od njih tako nastupaju, jer i ne znaju s kakvin se problemima susreću radne organizacije i što ih čeka u idućoj godini, kada im se »o vrat stavlju nove omice« u obliku revalorizacije osnovnih sredstava i novog Zakona o deviznom poslovanju, kojim se ukida tzv »Prim«, tj. da se radnim organizacijama za jedan izvezeni dolar plaća više od njegove stvarne vrijednosti, što se dosad plaćalo — da bi se stimulirao izvoz. Ukinjanjem »Prim«a npr. Ražine će ostati bez čistih 600-700 milijuna starih dinara, što po principu odgovornosti i ekonomskog rezona. Rezerve leže i u mijenjanju prosvjetne politike, u tome takav je kadar potreban, kakvi tipovi škola i s kakvim nastavnim planom i programom, kakav odnos medju školama, te u racionalnosti školske mreže.

Zbog toga smatram da bi jedan od naših današnjih zaključaka trebao da glasi: da se zahtjev prosvjetnih radnika za povećanje osobnih dohodata ne može rješavati preraspodjelom nacionalnog dohotka, i to sada kada smo u najtežoj fazi sprovodenja privredne reforme.

Sve diskusije ukazuju da se preraspodjela sada može tražiti samo u budžetu općine. Ali, poznavajući naše budžetske prilike, odmah bismo morali biti skeptici. Ipak mislim da se budžet zna tražiti i na stvari koje možda nisu tako značajne, a koje se vuku još od vremena kad je budžet općine smatran »kasom bez dna«. Sigurno je da će kod donošenja novog budžeta trebati više odlučnosti, a možda i boljih kirurških zahvata za nekoga, tj. trebat će da odgovornije odvojimo nepotrebno od potrebnog i više potrebnog.

Ja znam da se na budžetu nalazi i Savez omladine i da mnogi odrasli ne znaju zašto se nama daju novci, a niti smo im mi o tome počinili račune. Zbog toga ćemo se kod nove raspodjele budžeta, shodno intencijama privredne reforme, pojavit s novom kvalitetom svoga rada i izmjenjivim odnosom. Specificirat ćemo ono što ćemo dati i označiti koliko to vrijedi, po čemu npr. reći da nam za lokalnu štafetu treba toliko i toliko, za saveznu štafetu toliko, za popravak puta toliko, za analizu o porastu maloljetne deljkivence toliko, za sadnju 50.000 borova toliko i toliko, itd. A nama će se prikljuk raspodjele budžetskih sredstava reći: za lokalnu štafetu ima ili nema novaca, za sadnju borova ima, ali samo za 25.000, itd. Mislim da je jedino takav odnos prema budžetskim sredstvima ispravan i da bi raspodjelu tako trebalo vršiti.

Budući da sam iz radne organizacije, mogu reći da ima mnogo nezadovoljstva na račun mreže škola u našoj općini, te da radne organizacije nisu spremne i neće da financiraju što im ne treba. Nije nikakva novina da školujemo dva službenika, a jednog radnika. Do sada privreda nije posebno plaćala srednje stručno školstvo, a od hiperprodukcije, recimo, ekonomskih tehničara boreli se tako što ih nije zaposljavala. Sada, kada se od privredne traži da plaća ono čega ima previše, javljaju se otpori, što je i normalno, i logično, i opravданo. Zato će trebati povesti više računa o mreži škola II i III stupnja (Pedagoška akademija).

Gledajući tu našu jedinu visokoškolsku ustanovu, trebalo bi već jednom reći da ne možemo imati veću društvenu nadgradnju nego što nam to dozvoljava naša materijalna baza. Kakav apsurd i kakva kontradikcija? Zahvaljujući Kulturno-prosvjetnom vjeću Skupštine općine i ostalim prosvjetnim radnicima, kroz ušicu od igle provukla se na jednoj od sjednica Skupštine općine odluka o dalnjem finansiranju Pedagoške akademije, iako su odrasli bili upoznati da je to skupa škola i da za njeno daljnje finansiranje nema sredstava. Dakle, izborili su se za odluku koja je već unapred bila osuđena na propast, jer su već poslije mjesec dana počeli kukati kako nema sredstava za školstvo i tražiti pravdu na sve strane.

Mislim (ovo ne bi trebalo shvatiti kao da mi sada nekome dajemo lekciju) da privredna reforma do sada nije stupila u prosvjetu i među prosvjetne radnike. Dok se radne organizacije i proizvođači već godinu dana preznojavaju, oduzimaju, zbrajuju, pronalaze rješenja, analiziraju sve

USKORO NA LUTKARSKOJ SCENI CENTRA ZA SCENSKU KULTURU U ŠIBENIKU

„BAJKA IZ KUFERA“

U okviru Centra za scensku kulturu i Festival djeteta djeluje i Lutkarska scena. Taj ogrank priprema prvu ovosezonsku premijernu predstavu. Riječ je o zanimljivom djecjem igroku »BAJKA IZ KUFERA« od čehoslovačkog pisača JANA VLADISLAVA. Premijerna predstava toga komada dat će se najvjerojatnije u srijedu, 28. prosinca, u povodu Dana dječje radosti.

Scenska postavka toga tek- telju IVICI MUSIĆU, koji je u Šibeniku i Zadru do sada re-

žirao nekoliko odličnih predstava. Autor lutaka je BRANKO STOJAKOVIĆ iz Zadra, a scenografiju je dao BRANKO FRIGANOVIC.

U komadu »Bajka iz kufera« uloge tumače: GORDANA SKUNDRIĆ, MILAN LALIĆ, ANTE BARANIĆ, REMIGIO OLIVERI, BOŽENA ZORIĆ, MARIJAN POŠARA, EDWARD LIVIĆ i BORIS BOČIĆ.

Ovih dana, za vrijeme jedne probe, navratili smo u dvoranu za pokuse Centra za scensku kulturu i Festival djeteta. Tu smo zatekli redatelja Musića i aktere predstave na intenzivnom radu. Neke od nosilaca glavnih uloga zamolili smo za kratak razgovor.

GORDANA SKUNDRIĆ: »Prije susreta s tekstom, na kojem upravo radimo, igrala sam jednu oveću ulogu u komadu »Zeko Naduvenco«. Sadašnja uloga Cigančice neobično mi se sviđa, iako nije nimalo laka. Dapače, tekst koji studiram veoma je težak, ali se nadam da će u povodu redatelja Musića, koji radi studiozno, uspjeti (na zadovoljstvo mališana) dobro kreirati lik Cigančice.«

ANTE BARANIĆ: »U komadu »Bajka iz kufera« tumačim dvije uloge — ulogu Klovna i Princa. To su dvije sasvim različite uloge i predstavljaju mnogo naporu. Njima, u neku ruku, proslavljam desetogodišnjicu svoga rada s lutkama. Uloga Klovna traži kreaciju izrazitog komičara. Nije lako, ali se nadam da će uspjeti. Rad sa ovom ekipom i redateljem Musićem predstavlja pravo zadovoljstvo.« (B)

Cijelo obalno područje od Prosike do Rogoznice, uz otok i kanjon rijeke Krke — uključivo sa Skradinskim bukom, Roškim slapom i Visovcem, obuhvaćeno je prostornim planom razvoja turizma.

Na tom prostoru određena je lokacija za gradnju različitih turističkih i drugih objekata, kako je to prezentirano u tehničkoj dokumentaciji što su je izradili građevinski stručnjaci i naučni radnici Skupštine općine Šibenik.

Predviđa se da će Skupština općine na jednoj od svojih sjednica u siječnju 1967. godine novom odlukom ozakoniti plan i program razvoja turističke djelatnosti na ovom području, kojem perspektiva leži baš u turizmu.

Ovom prilikom donosimo dvije fotografije koje smo našli u tehničkoj dokumentaciji.

POVODOM GOSTOVANJA ZAGREBAČKIH UMJEĆNIKA I NIJIHOV SCENSENSKE IZVEDBE KOMADA »U OČEKIVANJU GODOTA« OD BECKETTA

GODOT NIKADA NEĆE DOĆI

Naslijednik Jamesa Jonesa-Samuel Beckett rođen je u Dablinu, a kao izražajno sredstvo izabralo je francuski jezik. Jedan je od najznačajnijih i najuticajnijih suvremenih dramskih stvaralača. Njegov književni opus nije bogat, ali je neuništiv. Susret s njegovim djelom »U očekivanju Godota« može biti doživljaj — ravan nuli! Ali i prvorazredan umjetnički doživljaj.

Beckettova književna riječ upečatljiva je i drastično otvorena. Njegov čuveni dramski tekst »Svrsetak igre«, roman »Moloak« i niz drugih djela — govore običnim normalnim riječima o »nenormalnim« mogućnostima. Prividni apsurd života, prividna negacija postojanja, smušenost likova i u niz drugih značajki literarnog Beckettova opusa opomenu su da život nije igračka, da život nije besmisao, ali da može i to biti (njevi) ljudi iz kanta za smeće u »Svrsetu igre« drastična su i jeziva vi-

zija ljudi i čovječanstva — nakon (eventualnog) hidrogeneskog uništjenja.

U ime toga, ali i ne samo radi toga, Beckettova treba prihvati. Narančno, ne uvijek bez potrebe distanciranja. S tog aspekta treba pozdraviti i akciju Centra za scensku kulturu koji nam je omogućio još jedan susret s Beckettom. Gostovanje istaknutih umjetnika Hrvatskog narodnog kazališta (Sven Lasta, Ivan Šubić, Fabijan Šovagović i Krsto Valentić) bilo je iz više razloga prvorazredan umjetnički doživljaj. S nejednakim intenzitetom, s povremenim bljeskovima ili padovima, oni su, općenito govoreći, i ovom prilikom pokazali da su dobri glumci i da je Beckett dobar umjetnik. Istini za volju, treba reći i to — da redatelj Zvonimir Bašić nije uvijek poštivao originalnu Beckettu misao, ali i da je za to imao »gram« valjanog razloga:

Beckettova igračka je uvijek poštivao originalnu Beckettu misao, ali i da je za to imao »gram« valjanog razloga: Beckett još uvijek nije prijemčiv širokom krugu gledalaca. Treba li ga onda učiniti da to bude, pa i uz neka nevjernstva?

(B)

Danas su u toku razgovori sa Jadranskim bankom u vezi s odobravanjem jedne pozajmice kojom bi se pokrile razlike da bi se zahtjevi prosvjetnih radnika ispunili u cijelosti.

Istaknuta je važnost da se sredstva raspodjele i isplate svakako do kraja ove godine.

A u slijedećoj godini otopočet će se rješavanjem svih kompleksnih pitanja školstva u skladu sa propisima koji su u pripremi i općim zahtjevima o drukčijem položaju prosvjetne i društva.

J. Č.

premijera „San ljetne noći“

Nakon premijere »Klupko« od Pere Budaka, Centar za scensku kulturu i Festival djeteta dao je još jednu premijernu predstavu. Riječ je o djelu »San ljetne noći« od Shakespearea, kojeg je režirao Janko Marinković. Predstava u cijelini nije bila ujednačena, ali je opći utisak ipak dobar, pogotovo što su je realizirali uglavnom amateri.

Scenografski okvir izvedbi »San ljetne noći« dao je Branka Friganović, dok je koreografiju imala Sokola Draganić. Oba ta aktera mnogo su doprinijela uspjehu prvog šibenskog Shakespearea.

Na slici: detalj s premijere »San ljetne noći«.

(B)

SPORTSKA PRIREDBA U ČAST DANA JNA

Najviše u kuglanju

U nedjelju su, u čast 22. decembra, Dana JNA, održani već tradicionalni susreti između gradskih ekipa i ekipa pripadnika šibenskog garnizona JNA. Organizacija susreta bila je prilično slaba. Iako domaćini, predstavnici garnizona nisu nastupili u odbojci i stolnom tenisu, a u šahu, umjesto 80 takmičara — pripadnika radnih kolektiva i šahista grada — bilo je spremno za nastup svega osam gimnazijalaca.

Takmičenja su održana u gađanju zračnom puškom, te u odbojci, rukometu i kuglanju. U gađanju su pobijedili pripadnici Garnizona, sa 360:352 krušaka. Najbolji rezultat postigao je Šoda, sa 86 kruškama. U rukometu grad je predstavljala ekipa »Autotransporta«, i to uspešno. Rezultat od 13:6 u njenu korist odgovara igri u polju. Za pobjednika su nastupili: Cošić, Pema 2, Višić I 3, Višić II, Vlahov I, Vlahov II, Jakuc, Radić 7 i Tošić 1. Sudac Cinotti nije bio dorastao susretu, zbog čega je došlo do nesimpatičnih scena sa Marlovićem.

Najviše ekipa nastupilo je u kuglanju. Ekipa »Šubićevac«, u sastavu Lambaša, V. Juras, Šupe, Crnogača, Baranović, Belamarić, J. Juras, Grabo, Šarić i Jurišić, bila je daleko najbolja. Sa 804 odobrena čunjica superiorno se plasirala ispred »Zanatlije« (689), »Metalca« (669), »Galeba« (647), »Velimira Skorpika« (619) i posljednje ekipa — Garnizona JNA (550 oborenih čujeva).

Turir u odbojci protekao je u dominaciji ekipa »Gimnazijalaca«. Budući da ekipa JNA nije došla, to se ekipa »Gimnazijalaca« podijelila u dvije ekipe, da bi se turnir ipak mogao održati. Iako podijeljeni, igrači iz Gimnazije bili su dovoljno superiorni da sigurnom igrom tako savladaju »Olimpa« (Pedagoška gimnazija) sa 2:0 i ekipu grada »Partizan« sa 2:0. Drugi je »Partizan«, koji je pobijedio »Gimnazijalaca« II sa 2:0, a treći »Gimnazijalac« II, koji je po-

bijedio »Olimpu« sa 2:0. Pobjednik je igrao u sastavu: Škočić, Radić, Marušić, Dobrota, Koštan i Bumber. Najbolji igrač bio je Radić, a sudije su sasvim solidno obavile svoj zadatok.

»Galeb« dobio pojačanje

Šibenski predstavnik u prvenstvu Dalmatinske rukometne regije »Galeb« nije na kraju jesenskog dijela prvenstva postigao očekivani plasman. Vjeruje se, međutim, da će na proljeće »Galebu« biti lakše, jer su mu ovih dana pristupili Rora iz »Autotransporta« i Balaban iz »Mladosti«. Stručno vodstvo »Galebe« dat će u predstojećem dijelu prvenstva šansu u nekim mlađim igračima. Ako bi kojim slučajem bile anulirane oštete kazne golgetera Živku Bašiću, »Galebi« bi na kraju prvenstvene trke mogao zauzeti bolje mjesto, jer stručnjaci misle da mu po stvarnoj kvaliteti pripada treća pozicija.

(B)

STOLNI TENIS

USPJEH PIONIRA

Na pionirskom prvenstvu Hrvatske u stolnom tenisu, kojeg je održano u Dugoj Resi, pionirski sastavi STK »Šibenik« postigli su vrlo dobre rezultate. Pod vodstvom profesora Branka Tuholja na prvenstvu su nastupila tri pionira i tri pionirke. Ovim takmičenjem još jednom je potvrđen vrijedan rad stolnoteniskih entuzijasta, koji u vrlo skromnim uvjetima postižu zapažene rezultate, naročito u konkurenciji mlađih — koji su glavna briga kluba.

Pioniri su u vrlo brojnoj i kvalitetnoj konkurenциji osvojili šesto mjesto, dok im je četvrtovo nesretno izmakslo. Za ovu ekipu nastupili su A. Zorić i S. Baljkas. Uspešniji takmičar bio je Zorić.

Pionirke, u sastavu K. Roša, S. Vukić i V. Dadić osvojile su vrlo visoko mjesto. Iako lani najbolje plasirane takmičarke kluba E. Bolanča i Denda ove godine nisu nastupile, njihove nasljednice sasvim su ih uspješno zamijenile. Roša je u po-

jedinačnoj konkurenциji osvojila četvrtovo mjesto. Karakteristika njene igre je napad sa specifičnim japanskim reketama. To je kod promatrača izazvalo zanimanje, a igračica je za dobru i gru i uspešne napade nagradjivana pohvalama i aplauzima.

Najveći uspjeh postignut je u igri parova. Sastav Roša — Vukić osvojio je drugo mjesto, eliminiravši u polufinalu par zagrebačke »Mladosti«, za koji je igrala i državna reprezentativka Irena Šrbec. U mješovitim parovima ova sastava, Baljkas — Dadić i Zorić — Vukić, plasirali su se među osam najboljih, dok je Roša u kombinaciji sa Riječaninom Husendinovićem osvojila treće mjesto.

Ovo takmičenje bilo je vrlo korisno, pogotovo što mlađi nemaju dovoljno prilika za sticanje iskustva, a oni su naši još i obradovali dobrim rezultatima.

I. Slipčević

Odmor do 12. siječnja

Nakon veoma dobrog plasmana u jesenskom dijelu prvenstva zapadne skupine Druge lige nogometni »Šibenik« dobili su zasluženi odmor. Kako smo informirani, prvi radni sastanak nakon odmora zakazan je za 12. siječnja. Nakon toga počet će pripreme za proljetne drugoligaške okršaje.

Kako će proteći zatišje do prvenstvenih utakmica, znat će se uskoro. Stručno vodstvo šibenskog drugoligaša upravo dovršava plan priprema. Vjeruje se da će u tom razdoblju »Šibeniku« imati nekoliko pripremnih utakmica i da će trener u toku pripreme posebnu pažnju posvetiti još boljoj efikasnosti igrača, jer se misli da napadački red još uvijek ne stvara dovoljno šansa.

»Šibenik« će na proljeće biti jači, jer se nekoliko mlađih igrača vraća sa osobljenja vojnog roka. To su Parat, Marov i Grubišić. Govori se (ali to vijest nije potvrđena) da bi šibenskom drugoligašu mogao pristupiti i sadašnji igrač iz Slavonskog Broda — Jerković.

(B)

MALI OGLASNIK

USELJIVU kuću primeniku sa vrtom prodajem u predjelu Mandalina. Za informacije обратити se: Hugo Erceg, Tijesno.

(B)

Premijera američkog filma — TIHO, TIHO CHARLOTA — (24—29. XII)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 23. XII — Centralna — Ulica Borisa Kidriča.
Od 24. do 30. XII — Varoš — Ulica bratstva i jedinstva.

RODENI

Mladenka, Mile i Jake Pulić; Nedjeljko, Stipana i Ane Mrčela; Milan, Stipe i Zorka Rupić; Jakša, Vojislava i Marije Radečić; Venislav, Zyonka i Milke Perica; Dane, Marka i Marije Mikulandra; Vinka, Ante i Luce Kraljević; Irena, Josipa i Matije Muić; Sandra, Blaža i Blagice Pašković; Cvita, Mirka i Marije Milaković; Ivana, Roka i Marije Bolanča; Velibor, Paje i Ja-

nje Gulin; Đorđe, Vukašina i Drenke Škočić; Božena, Mile i Kate Mrđen; Damir, Drage i Jake Đaković; Zoran, Mihajla i Draginja Petrović; Renata, Zvonka i Janje Škugor; Sandra, Ivana i Marije Kesić i Alan, Ante i Zorice Grubelić.

VJENČANI

Nedjeljko Vučetić i Vugica Milković; Nikola Antunac i Josipa Gašperov; Kajo Šustić i Branka Pamuković; Mate Jakević i Jelisava Županović; Jere Labor i Ankica Živković; Mile Lokas i Anka Ković; Mladenko Šupe i Ružica Tošić; Milinko Vulanović i Anica Aužina; Drađo Kalauž i Nada Crnica; Ante Mrša i Nedjeljka Rajić; Miho Caleta Car i Tona Šlavica; Ivo Copić i Nada Škugor; Mirko

Živković i Dušanka Vrlević i Kažimir Živković i Radmila Gulin.

UMRLI

Sima Dodig, stara 88 godina; Jela Pivac, stara 90 godina; Tome Vlahov, star 75 godina; Dušan Junaković, stara 73 godine; Zorka Maleš, stara 62 godine i Rosa Milikić, 35 godina.

SAOBRAĆAJNE VEZE

VLAJKOVI

ZA ZAGREB u 9.49, 19.04 (prijeđi u Perkoviću — preko Like) i 22.42 sati (preko Bosne — direktna kola).
ZA BEOGRAD u 19.04 sati (direktna kola).
ZA SPLIT u 3.11, 6.51, 14.49,

Kako unaprijediti stočarstvo?

Da li je sramota ići za ovca

Naša komuna pruža pogodne uvjete za uzgoj stočarstva. O tome je nedavno pisao i drug Svetozar Mandić u »Šibenskom listu«. Njegov je članak izazvao živu diskusiju među ljudima na selu. Naime, svi se slažu s onim o čemu je on govorio, pa se zato danas pohvalno izražavaju o njemu i »Šibenskom listu«, koji je počeo tretirati problematiku oko unapređenja poljoprivrede, stočarstva, peradarstva, itd. Ovom prilikom želimo se nadovezati na misao druga Mandića.

Svakako da su to pitanja od vitalnog interesa za našu komunu, kojima do sada nismo poklanjali dovoljnu pažnju. Zato ćemo spomenuti i neka konkretna rješenja. Jadrtovac, na primjer, danas uzgaja oko 370 ovaca, Donje Polje blizu 300, a Vrpolje, jedno od većih mesta i selo koje ima izvrsne mogućnosti za uzgoj sitne stoke, nema ni dvije tisuće ovaca. Dakle, sva tri sela imaju danas oko 2.660 ovaca, a mogli bi ih imati — čak 10 tisuća! Do toga smo došli na temelju podataka koji govori da je prije dvadeset godina samo Vrpolje imalo 7 tisuća ovaca. Uzmimo još jedan primjer. U tim selima danas postoji 75 goveda, a moglo bi ih se uzgajati više od dvije tisuće. Postoji čak 132 magaraca više nego što ima goveda. Konja je opet najmanje. Ima ih svega 50, a služi uglavnom za vuču i obradu polja. Zašto su podaci tako nepovoljni? — pitali smo neke mještane tih seli.

Odgovori su bili različiti. Jedni tvrde da se danas ne isplati držati stoku, jer da su pašarine visoke (po jednoj ovcu 400 starih dinara). Drugi kažu da ih nema tko čuvati. Stariji ne mogu, a mlađi neće, jer je, navodno, sramota vidjeti mlađog momka ili djevojku da ide za ovca! Tvrde da je bolje biti kućna pomoćnica nego čuvati ovce. Pored toga, Šumsko gospodarstvo je zahvatilo goleme površine pašnjaka i na njima zabranilo ispašu, iako ima zabranjenih površina na kojima bi se ispaša stoci »sitnog zuba« mogla dozvoliti. Seosko stanovništvo često izlazi s tim zahtjevom na raznim skupovima, pa čak i na zborovima birača, ali nikako da uvjere mjerodavne da im se dozvoli ispaša bar na nekim od tih površina. Onda na koji način unaprijediti stočarstvo?

Poznato je da je naša privreda zasićena kadrom i da je procenat zapošljavanja minimalan i neznatan. Zato treba tražiti druge izvore sticanja sredstava za život — a oni se mogu naći u selu, onda će se privaćati i različitih seoskih poslova — da bi stvorili bolje uvjete za život. Tom slučaju došlo bi do akumulacije poljoprivrednih i drugih proizvoda, pa bi i gradska tržnica bila jefinija, a time i životni standard u gradu veći.

To su samo neki od niza predloga koji se mogu čuti od poljoprivrednika — u smislu intenzifikacije poljoprivrede, stonitifikacije poljoprivrede, stočarstva, peradarstva, povrtnarstva

Zivko Petković

Pionirska nogometna škola

Podmladak stasa

Šibenski drugoligaš odvajkada je svoju prvu momčad regrutirao iz vlastitog podmlatka. Tako će biti i buduće. Velik broj talentiranih pionira i mlađadića vježba pod sigurnom i stručnom rukom Stope Miletice, nepokolebljivog nogometnog entuzijaste, učitelja čitavog niza generacija šibenskih nogometnika.

Pionirska nogometna škola polazi sada oko 80 pionira između deset do petnaest godina. Pod nadzorom Stope Miletice i njegovih pomoćnika (Ratko Žepina, Šime Šupe, Joso Begić) pioniri vježbaju dva puta tjedno, a podjeljeni su u četiri grupe. Stručni štab provodi u praksi najsvremenije metode. Svakom polazniku Pionirske nogometne škole prilazi se individualno, shodno njegovim psihičko-fizičkim osobinama.

NK »Šibenik« nema gotovo nikakvih troškova oko izdržavanja Pionirske nogometne škole, jer svi polaznici plaćaju 100 starih dinara mjesечно članarine, aktivni igrači i treneri po 1.000 dinara, a Stope Miletice 2.000. Pored toga, bivši igrači šibenskog drugoligaša, koji sada nastupaju u proljetnim ekipama (Nadoveza, Žaga i Rora), pomažu Pionirske nogometne škole mjesечно sa po 5.000 starih dinara. Na kraju, Pionirska nogometna škola dobiva i 2

posto od bruto-prihoda sa svih nogometnih utakmica u Šibeniku. Sredstva, naravno, nisu velika, ali je nije ipak nabavljeno sve — od pačuća do trenerki.

Od sadašnjih polaznika Pionirske nogometne škole ističu se slijedeći pioniri: Bataljaka, Miletica, Bone Jurišić, Goran Jurišić, Milovanović, Cipitelja, Čelebičanin, Nikica Cukrov, Bujas, Jelčić i drugi. Pod nadzorom stručnog štaba oni uporno i s mnogo volje stiču osnovna nogometna znanja, upoznavaju taktičko-tehničke fineze nogometne vještine i spremaju se da kroz nekoliko godina pokušaju na vrata prve momčadi. Da li će u tome uspijeti, dobrim dijelom ovisi o tome u kolikoj će mjeri biti poslušni, marljivi i željni znanja. Na kraju valja istaći da polaznici Pionirske nogometne škole u principu mogu biti — samo dobri učenici!

SLAVONIJA, INDUSTRIJA MODNE KONFEKCIJE — ŠIBENIK

OBAVIJEŠT

Obavještavamo sve svoje cijenjene potrošače i građane Šibenika da smo snizili cijene muškim kaputima od velura i mohera.

Sniženje je izvršeno kako slijedi:

sadašnja cijena:	sadašnja cijena:
38.000	26.600
31.000	21.700
43.000	30.100
36.000	25.200
25.943	18.160
36.500	25.550
33.500	23.450

SLAVONIJA — ŠIBENIK

19.04 i 22.42 sati.
ZA KNIN U 6.51, 9.49, 14.49,
19.04 i 22.42 sati.